

Vergaderjaar 2021–2022

35 657

Wijziging van de Wet financiering politieke partijen in verband met de evaluatie van deze wet (Evaluatiewet Wfpp)

Nr. 40

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 februari 2022

Tijdens het commissiedebat met de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken over de evaluatie van de Tweede Kamerverkiezingen op 16 november jl.,¹ heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd om de door het lid Leijten ingediende amendementen op het voorstel voor de Evaluatiewet Wet financiering politieke partijen (verder: Evaluatiewet) te vergelijken met de voorstellen in de op 27 oktober jl. ingediende nota van wijziging.² Met deze brief voldoe ik aan deze toezegging.

Het lid Leijten heeft zeven amendementen op de Evaluatiewet ingediend.³ Zes van deze amendementen hebben geen directe relatie met de voorstellen in de nota van wijziging. Dit is wel het geval bij het amendement waarin wordt voorgesteld giften vanaf € 4.500 zo spoedig mogelijk na registratie op de website van de politieke partij openbaar te maken.

Dit amendement heeft een vergelijkbaar doel als het voorstel in de nota van wijziging om een aanvullende meldplicht te introduceren, dat ervoor moet zorgen dat grotere giften aan politieke partijen en neveninstellingen korte tijd na ontvangst openbaar worden. Hiermee wordt voorkomen dat, zoals in de huidige situatie het geval kan zijn, grotere giften langere tijd buiten de openbaarheid blijven. In de nota van wijziging is daarom voorgesteld om een meldplicht voor giften vanaf € 50.000 per donateur per jaar te introduceren. Deze giften moeten binnen veertien dagen na ontvangst worden gemeld bij de toezichthouder. De toezichthouder maakt deze giften vervolgens openbaar.

¹ Kamerstuk 35 165, nr. 44.

² Kamerstuk 35 657, nr. 11.

³ Kamerstuk 35 657, nrs. 14 t/m 18, 21 en 22.

In de uitwerking zijn er drie significante verschillen tussen het amendement en de voorgestelde meldplicht in de nota van wijziging:

1. Hoogte drempel spoedige openbaarmaking: in het amendement is de drempel voor spoedige openbaarmaking gesteld op een bedrag van € 4.500 per donateur per jaar. In de nota van wijziging is gekozen voor een drempel van € 50.000 per donateur per jaar. Deze keuze is gemaakt zodat substantiële giften spoedig openbaar worden, terwijl de stijging van de administratieve lasten voor de politieke partijen beperkt blijft. Voor giften tussen de € 4.500 en de € 50.000 blijven de bestaande regels gelden: deze giften worden éénmaal per jaar door de toezichthouder openbaar gemaakt.
2. Termijn melding giften: op basis van het amendement moeten giften «onverwijld, zo spoedig mogelijk na ontvangst» openbaar worden gemaakt. In de nota van wijziging is een termijn van veertien dagen opgenomen, waarbinnen de politieke partijen de giften bij de toezichthouder moeten melden. Door de keuze voor een concrete termijn wordt voorkomen dat er ruimte voor interpretatie ontstaat over het moment van openbaarmaking.
3. Publicatie: het amendement verplicht politieke partijen om de giften te melden op hun website. Op basis van de nota van wijziging moeten politieke partijen de giften melden bij de toezichthouder, die de giften vervolgens openbaar maakt. Hierdoor wordt de toezichthouder in staat gesteld om waar nodig handhavend op te treden. In een situatie waarin politieke partijen de giften zelf op hun website moeten melden, zonder dat deze gelijktijdig aan de toezichthouder moeten worden gemeld, is het voor de toezichthouder niet goed mogelijk deze overzichten te controleren. Tevens wordt door de melding via de toezichthouder te laten verlopen dezelfde systematiek gevolgd die geldt bij de reguliere jaarlijkse openbaarmaking en de aanvullende openbaarmaking in het kader van de Tweede Kamerverkiezingen. Hierdoor ontstaat er meer uniformiteit in de gepubliceerde overzichten van giften dan het geval zou zijn in de situatie waarin politieke partijen dit zelf op hun website doen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.G.J. Bruins Slot